

पूर्वांचल

Purwanchal National Daily

◆ वर्ष : २७ ◆ अद्यक : १७५ ◆ पृष्ठ ४ ◆ बिरामोड ◆ विसं. २०७९ बैशाख ३० गते शुक्रवार (Friday, May 13. 2022) नेपाल सम्वत् १९४२ Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल रु : ५/- भारतमा भारु : ४/-

स्थानीय तहमा आज मतदान

भाषा, बैशाख २४। शुक्रवार सम्पन्न हुने स्थानीय तहको निर्वाचनमा प्रदेश नं. १मा राजनीतिक दल र तिनका उम्मेदवारारीका मित्रवत् व्यवहार देखिएको छ।

यसले गर्दा प्रदेशमा अहिलेसम्म अप्रिय घटना नभएको पाइएको छ। उम्मेदवारले निर्वाचन प्रचारप्रसारक क्रममा मित्रवत् व्यवहार प्रदर्शन गरेका थिए। लगभग दुई दर्जनभन्दा बढी राजनीतिक दलका उम्मेदवारले निर्वाचनमा भग्न लिएका छन्।

सबै दल र तिनका उम्मेदवारले आ-आफ्नो सिद्धान्त, विचार र सङ्गत्यका साथ जनतामाक गणकाले निर्वाचन स्वच्छ, निष्पक्ष धार्यलीरहीत एवम् पारापर्याप्त हुने क्रामा प्रहरी, प्रशासन, राजनीतिक दल र निवाचन कार्यालय विश्वरूप देखिएका छन्।

निर्वाचनमा यस प्रदेशमा नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, म्यादी प्रहरी र राष्ट्रसेवक कर्मचारी गरी ५४ हजार ५ सय ५० जनशक्ति परिचालित भएका छन्।

यसैगरी म्यादी प्रहरी ७७ हजार ३ सय ७२, नेपाल प्रहरी १० हजार ५ सय ११ परिचालन भएको प्रदेश नं १ प्रहरी कार्यालय रानी

आज प्रदेश १मा बर्षा !

काठमाडौं, बैशाख २४। आज मुलुकका विभिन्न क्षेत्रमा वर्षाको आंकलन गरिएको छ। स्थानीय वायु र पर्यावरणी 'असारी' नामक चक्रवातको असरका कारण वर्षाको आंकलन गरिएको हो।

मौसम पूर्वानुमान महासाखाका अनुसार पूर्वी र मध्य नेपाल कोन्कन वर्षा हुनसक्छ। शुक्रवार स्थानीय तह निर्वाचनका लागि मतदान हुँदैछ। महासाखाका अनुसार आज दिँसो प्रदेश १, मधेश, वागमती, गण्डकी र लुम्पिनीका केही स्थानमा मेघ राजन २ चट्याङ्गसहित हल्कादेखि मध्यमवर्षाको सम्भावना छ। कर्णाली र सुदूरपूर्वीका थोरै स्थानमा पान ताल्का वर्षाको सम्भावना छ।

शुक्रवार प्रदेश १, वागमती र गण्डकीका केही स्थानमा हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना छ। अन्य प्रदेशको थोरै स्थानमा मैथिरान २ चट्याङ्गसहित हल्का वर्षाको आंकलन गरिएको छ। राति प्रदेश १का केही स्थान तथा वागमती र गण्डकीका एक-दुई स्थानमा हल्कादेखि मध्यम वर्षाको सम्भावना छ।

विराटनगरका प्रमुख प्रहरी नायव महार्नीश्वक अरुणकुमार विसीले जानकारी दिए। उनले प्रदेशको भौगोलिक, जनसंख्या, मतदाता र मतदान केन्द्रहरूको धरतीलमा उभिएर निर्वाचनमा अप्रिय घटना हुन निर्दिन प्रदेशमा द सय १९ स्थान

सम्वेदनशील र ३ सय २१ स्थान अतिसम्वेदनशील तथा ७ सम्म ७ स्थान सामान्य स्थान पहिचान गरी सुरक्षाको प्रवर्तन मिलाएको छ।

मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय, आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय र प्रदेश प्रहरी कार्यालय रहने गरी एक प्रदेश रुक्षा समिति बनेको र मतदानको अधिविधा अपारक गतिविधि भएमा तुरन्तै त्यसको नियन्त्रण, निराकरण एवम् व्यवस्थापनमा हवाई गस्तीसहितको सुरक्षा निकाय परिचालन हुने प्रहरी नायव महार्नीश्वक विसीले बताए।

उनले विगतको अभ्यासलाई नियाल्दा अहिले निर्वाचन विवारी गतिविधि नभएको, सबै दरहरू सुहारूपूर्ण वातावरणमा निर्वाचनमा सहायागी भएकाले अप्रिय घटना हुने सम्भावना कम रहेको प्रतीकिता दिए।

प्रदेश अन्तर्गत गाउँपालिका ८८, उपमहानगरपालिका दुई र महानगरपालिका एक गरी कूल १ सय ३७ पालिकामा एक हजार १ सय ५७ बडा छन्। प्रदेशमा ६६ लाख १९ हजार ८ सय पुरुष, ५६ लाख ४५ हजार ५ सय ६१ महिला २२ अन्य गरी जम्मा ३६ लाख ४५ हजार ३ सय ८४ मतदाता छन् भने यसका लागि सुरक्षामा उद्योगपुर जिल्लावाहेक अन्य जिल्लाका गरी कूल चार हजार ५ सय ७७ सशस्त्र प्रहरी २२ हजार कर्मचारी परिचालन भएको सम्बन्धित जिल्लाका प्रमुख जिल्लाका अधिकारीले जानकारी दिएका छन्।

१४ जिल्लाहरैको प्रदेशमा मतदानस्थल एक हजार ८७७ र मतदान केन्द्र चार हजार ५१ छन्। मतदान केन्द्रमा तीन घेरामा सुरक्षा निकाय बस्ने, पहिलो

मतदान केन्द्रमा यी बस्तु निषेध

मोइलाई, क्यामेरा तथा फोटो खिच्ने सामग्री, सलाई र लाइटर जस्ता प्रज्ञलनशील एसिड पदार्थ, कुनै प्रकारको ताहातीयार, नमूना मतपत्रलगायतका कागजात, कुनै राजनीतिक दल वा उम्मेदवारको निर्वाचन चिन्ह भएको वा सँझेत जानाउने कुनै बस्तु आदि।

मतदान केन्द्रभित्र कसले प्रवेश पाउँछ ?

मतदाता, उम्मेदवार वा निजको एक जना निर्वाचन प्रतिनिधि वा मतदान प्रतिनिधि, आयोगावाट अनुमति प्राप्त पर्यवेक्षक, आयोग वा मतदान अधिकृत वा मतदान अधिकृतवाट अनुमति पाएको व्यक्ति, महिला मतदाताको साथमा रहेको बहीमा पाँच वर्षको आनावालक एवम् दृष्टिविहीन वा शारीरिक रूपले अशक्त मतदाताको सहयोगका लागि साथमा आएको एकाधरको परिवारको सदस्य मादक पदार्थ सेवन गरेको व्यक्ति मतदाता भए तापनि मतदान अधिकृतवाट मतदान केन्द्रमा प्रवेश गर्न नदिईने बताएको छ।

घेरामा नेपाल प्रहरी, दोस्रोमा सशस्त्र प्रहरी र तेस्रोमा नेपाल सेनाका टोली रहने भएकाले निर्वाचनमा कुनै पनि समस्या नाथाउने मोरडका प्रमुख जिल्ला

स्थानीय तहमा खटाउन नमिले भएपछि उनीहरू मताधिकारावाट बच्चित भएका हुन्।

यसबाटेर स्वास्थ्यकर्मी, पत्रकार, सुरक्षाकर्मी, खानेपानी, दमकल, रक्सेवा लगायत अत्यावश्यक सेवामा काम गर्नेहरू पनि काममै जुट्टुपर्दा हजारौं जानाले भोट हाल जान नपाउने भएका छन्। नया नवाचामा समावेश गरिएको दार्चुलाको नेपाली भूमि गुर्जी, नावी र कीटीमा त सरकारको उपस्थिति नै पुनर सकेको छैन।

त्यावाट करिब ८ सय बासान्दाको नागरिकता नभएको र मतदाता परिचय-पत्र समेत बन्ने स्थिति नहुन ती स्थानमा स्थानीय तह निर्वाचनको मतदान कार्यक्रम नै हुने छैन।

त्यसो त कामको बाध्यता एक मजोर आधिकारीको कारण मतदाता परिचय-पत्र भएर पाँच भोट हाल नजानेको सँख्या ढूँढै छ।

सरकारले उचित कामको बाध्यता एक लाख १० हजार कर्मचारी, २० हजारभन्दा बढी निर्वाचन परिवेक्षक, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नेपाली सेनासहित एक लाख सुरक्षाकर्मीले पनि मतदान गर्न पाउने छैनन्। आफै

भण्डे २६ लाख नागरिक मताधिकारावाट बच्चित

भाषा, बैशाख २४। स्थानीय तहको पूर्वसन्ध्यामा 'चुनाव विथोले' गतिविधि गर्नेको सम्भालाई 'सूक्ष्म निगरानी' गरिएको सुरक्षा अधिकारीहरूले बताएको छ।

उनीहरूका भनाउन त्यस्ता गतिविधि गर्नेको पनि अनुगमन भइहेको छ। चुनाव 'बच्चिकार' गर्न आदानपान गर्ने सँडक वा सार्वजनिक स्थलमा निस्क्ये 'जोकोलालाई पार्क' गर्ने' नीति सरकारले अद्वितीय गृह मन्त्रालयका प्रवक्ताले बताएको छ।

'चुनाव विथोले' प्रयास गरेको आरोपमा केही व्यक्तिलाई केही समय नियन्त्रणमा लिईएको तथा एकाधिक स्थानमा 'मतदातालाई त्रसित पार्ने' खालका' गतिविधि भएको भन्ने विवरणमाझ अधिकारीहरूको यस्तो भनाइ आएको हो।

'सूक्ष्म निगरानी' सुरक्षा अधिकारीहरूले 'निर्वाचनविथोली गतिविधि' गर्नेको सम्भूल र व्यक्तिलाई सूक्ष्म निगरानी' गरिएको बताएका छन्।

उनीहरूका भनाइमा गतिविधि गर्नेको पनि अनुगमन भइहेको छ। चुनाव 'बच्चिकार' २० हजारभन्दा बढी निर्वाचन परिवेक्षक, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी र नेपाली सेनासहित एक लाख सुरक्षाकर्मीले पनि मतदान गर्न पाउने छैनन्। आफै

सिटौला, शर्मा र लिङ्गेनले भापामा मतदान गर्दै

भाषा, बैशाख २४। आज शुक्रवार हुने स्थानीय तहको निर्वाचनमा पूर्व उपप्रधानमन्त्री एवम् नेपाली कांग्रेसका शीर्ष नेता कृष्णप्रसाद सिटौलाले भद्रपुर-१०मा रहेको कलवलगुडी आधारभूत विचालयवाट मतदान गर्ने भएका छन्।

स्थानीय तहको निर्वाचनका लागि सिटौला केही समय अधिवेदित नै भापामा छन्। चुनावी र अभियानमा विभिन्न पालिकामा आयोगीत समालाई सम्बोधन समेत गरेका सिटौला मौन अवधि शुरू भएसौ चन्द्रगढीस्थित निवाचनमा छन्। उनले विहाने मतदान गर्ने कार्यक्रम रहेको बताइएको छ।

त्यसै नेपाली कांग्रेसका महामन्त्री विश्वप्रकाश

शमाले मैतीनगर-९वाट मतदान गर्ने भएका छन् उनले मैतीनगर-९मा रहेको कवि शिरोमणि मार्यादिक विचालय मतदान केन्द्रवाट मतदान गर्ने भएका हुन्। याता राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका अव्यक

अन्सारीमाथि पैसा बाँडेको आरोप,
एमाले जनकपुर अध्यक्ष भण्डारी पकाउ

जनकपुर, बैशाख २५। मुस्लिम आयोगका अध्यक्ष समिति मिर्यां अन्सारीमाथि मतदाता प्रभावित पार्ने पैसा बाँडेको आरोप लागेको छ।

जनकपुर उपमहानगरपालिकाको मेयरमा उठेका स्वतन्त्र उमेदवार जानकीराम सहालाई सधाउने गरी मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको अन्सारीमाथि आरोप लागेको हो।

मुस्लिम आयोगका अध्यक्ष समिति मिर्यां अन्सारीलाई सीताचरण होटेलबाट उद्धार गर्दै प्रहरी। अन्सारी जनकपुरस्थित सीताचरण होटेलमा चार दिनदेखि वयस्को र साहारा पक्षमा मुस्लिम मतदातालाई प्रभावित गर्न खोजेको अन्सारीमाथि आरोप लागेको छ।

साह केही दिनअघि मात्रै एमालेमा प्रवेश गरेका थिए। एमाले प्रवेश गराउन अन्सारीले नै भूमिका खेलेका थिए। एमालेबाट टिकट नपाएपछि साहारे स्वतन्त्र उमेदवारी दिएका थिए। उनी लोकान्त्रिक समाजवारी पार्टीबाट एमालेमा प्रवेश गरेका थिए।

अन्सारीले होटेलमा बसेर पैसा बाँडेहेको भन्ने सूचना पाएपछि एमाले जनकपुर अध्यक्ष सुरेन्द्र भण्डारी १५/२० जनाको समूहमा लिएर होटेल पुरेको थिए। होटेलमा होल्ला र तोडफोड गरेको आरोपमा भण्डारीलाई प्रहरीले पकाउ गरेको हो। त्यसै आयोगका अध्यक्ष अन्सारीलाई भन्ने प्रहरीले उद्धार गरी काठमाडौं पठाउनका लागि जनकपुर प्रवासनस्थल पुऱ्याएको छ।

उता अन्सारीले पकाउ नस्मेलन गरी आफ्नो चरित्र हत्या भएको बताएका छन्।

सामाजिक सञ्जालबाट चुलिँदै साइबर अपराध

भाषा, बैशाख २५। सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगबाट नेपालमा साइबर अपराधका घटना बढौं गएका छन्। तर, अस्पष्ट तारीखी वार्षिक सञ्जालसँग सम्बन्धित छन्।

मानवीय दिनचर्यामा इन्टरनेट महत्वपूर्ण र सहयोगी साधन बनेको छ। तर, यस डिजिटल योगामा विचुलीय माध्यमको प्रयोगबाट झूल्ना अपराध परिहरेका छन्। 'द स्लोबल रिपोर्ट २०२२' ले डिजिटल निर्भरता र साइबर जोखिमलाई अन्तर्राष्ट्रिय जोखिमको रूपमा विकासित हुँदै छ।

कम्युटर, कम्प्युटर नेटवर्क र इन्टरनेटको दुरुपयोग गरी कानून उल्लंघन गर्न रासायनिक अपराध हो।

यसले विचुलीय माध्यमको प्रयोगबाट हुने चरित्रहत्या, हैरानी दिन, बाल योन दुर्व्यवहार, बाल पोंगोगारी, कम्प्युटर सामग्रीमा अनधिकृत पहुँच पुऱ्याउनु लगायत कार्यालाई समेट्दै।

इन्टरनेटका माध्यमबाट हुने विभिन्न अपराधमध्ये यसले हामीले भोगिरहेको प्रमुख समस्या हो। सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगबाट भझेको अपराध।

नेपालमा इन्टरनेटको पहुँचमा वृद्धि भएसै सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताको संख्या बढेको देखिन्छ। प्रयोगकर्ता बढेसै यसको दुरुपयोगबाट हुने अपराध पनि बढौं छ।

नेपाल गरीबीमध्ये दुई हजार ८ सय ८८० तारीखी परेकोमा तीन हजार ७ सय २५ उजुरी सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगबाट सम्बन्धित छन्। त्यसै, चालू आवको फागुन मसान्तसम्म दर्ता तीन हजार ५१ उजुरीमध्ये दुई हजार ८ सय ८८० सामाजिक सञ्जाल सम्बन्धी छन्।

अथात, देखिन्न भएको साइबर अपराध यस गत अर्थात् वर्ष २०७०/०७१ तीन हजार ९ सय ६ वटा उजुरी परेकोमा तीन हजार ७ सय २५ उजुरी सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगबाट भझेको अपराध।

नेपालमा इन्टरनेटको पहुँचमा वृद्धि भएसै सामाजिक सञ्जालको दुरुपयोगबाट भझेको अपराध।

नेपालमा इन्टरनेटको पहुँचमा वृद्धि भएसै सामाजिक सञ्जाल प्रयोगकर्ताको बढेसै यसको दुरुपयोगबाट हुने अपराध

पनि बढौं छ।

राख्यौं।

सामाजिक सञ्जालमाफत चुनाव गरिने उनको भनाइ छ।

यसले भनेत्यस्तो (सामाजिक सञ्जालमा

चुनावबिरोधी गतिविधि) गर्ने लाई

नियन्त्रणमा लिएर हामी कानून बोमेजिम

कारबाही नै गर्न्छ। यो चाहिं अलिकिति

जटिल विषय रहेछ। त्यो जटिल विषयलाई

सामान्यीकरण गर्न हाल्लो प्रहरीको साइबर

व्यूगे र नियन्त्रण आयोगका प्राविधिकहरू

भएको एउटा टोली बनेको छ। त्यो टोलीको

रिपोर्टिङका आधारमा हामी कारबाही गर्न्छ।

नेपाल प्रहरीको साइबर व्यूगको प्रवक्ता

नवीनज अर्थात् सामाजिक सञ्जालबाट त्यस्ता गतिविधि गरेको

भन्ने उजुरी भन्ने आएको छैन। तर उक्त

व्यूगे र आयोगका प्राविधिकहरू सम्मिलि

टोलीले कलिपयलाई 'त्यस्ता गतिविधि नगर्न

भन्नी सचेत गराएको उनले बताए।

कति सुरक्षाकर्मी परिचालन ?

प्रहरी प्रवक्ताको अनुसार नियन्त्रणका

गतिविधि गरिराखेको छ- प्रवक्ता

केसीने थप- चुनावविरोधी गतिविधि

गर्नेमाथि सूक्ष्मा कियाकोले सूक्ष्म निगरानी

राख्ने र सजाता र सतकता प्रवनाउने

काम गरिरहेको छ।

'सामाजिक सञ्जालको

नियन्त्रन निगरानी'

गह मन्त्रालयका प्रवक्ता फणीन्द्रमणि

पोखरेले नियन्त्रणका विरोधी गतिविधि

गर्नेहरूलाई नियन्त्रणमा समेत लिउने

बताए। उनले भन्ने- जसले

नियन्त्रणविरोधी पर्चा, पम्पल अथवा

विस्तृत अध्यक्ष चुनावको लागि

प्रविधि लिएर हिँड्छन् भन्ने ती सबैलाई

हामी नियन्त्रण गर्न्छ र कानूनको दायरामा

सुरक्षाकोमा खटिए छन्।

एमालेकी मेयर उम्मेदवारविरुद्ध स्थानीय आक्रोशित

भाषा, बैशाख २५। नेपाल एमालेबाट दमक नियन्त्रणका मेयर पदकी उम्मेदवार गीता अधिकारीसँग स्थानीय आक्रोशित बनेको छन्। मौन अवधिमा मतदाता प्रभावित पार्न सुकूनासी वस्ती पुगेको भन्नै उनीहरूलाई स्थानीय आक्रोशित बनेको हुन्।

अधिकारी विहीबार दमक-४स्थित शान्तिटोल पुगेपछि मतदाताले उनलाई वस्ती विवरण लिएर आयोगका प्रभावित विवरण दिएका थिए।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनलाई विहीबार दिउर्सो वस्तीमा बस्न नदिएका हुन्। 'दुई गाडी मान्छे आएको भन्नै उनलाई विहीबार दिउर्सो वस्तीमा पुगेको छ।' अधिकारी दुइहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई उम्मेदवार गरेको छ।

अधिकारी दुइहरू गाडी लिएर उक्त वस्तीमा पुगेकी थिएन्। मतदाता प्रभावित पार्न खोजेको थिएन्। उनीहरूलाई

शानितपूर्ण निर्वाचनको अपेक्षा

नेपालको सविधान जारी भए यता स्थानीय तहको आज दोस्रो निर्वाचन हुँदैछ। देशभरका सात सय त्रिपल स्थानीय सरकार चयन गर्न भइरहेको निर्वाचनमा मतदाताको उत्साहपूर्वक सहभागिता रहेको छ। महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिका र गाउँपालिकाको निर्वाचनमा यसकारण पनि मतदाताको उत्साहजनक सहभागिता छ कि यसले स्थानीय आवश्यकताको पहिचान गर्न र स्थानीयबासीको जीवनस्तर उकास्न योगदान दिने अपेक्षा गरिन्छ। तर, त्यसका लागि क्षमतावान प्रतिनिधि चयन गर्नपर्द र सत्पत्राको पहिचान गर्ने भूमिकामा मतदाता नै प्रमुख रहन्दैन। यो सँग प्रत्येक मतदाताको मतदानको अधिकार सुनिश्चित र सुरक्षित गर्न निर्वाचन आयोगको भूमिका सबैभन्दा बढी हुँदै।

जारी निर्वाचनमा सकेसम्म कुनै मत बद्र नहोस, यसतर्फ आयोग, राजनीतिक दल र उम्मेदवारहरूको ध्यान जालुपर्यो। त्यसका लागि मतदाता शिक्षा जन-जनमा पुन्याउनुपर्यो। मतदाताले आफ्ले रुचाएको उम्मेदवारालाई मतदान गर्न सहजै पाउन् र आफ्ले जाहेर गरेको मत खेर नजाओस भनेर मतदाता शिक्षालाई प्रभावकारी ढांगले सञ्चालन गरिनुपर्यो। स्थानीय तहको पालिका प्रमुखद्विषि सदस्यसम्मका पदका लागि मतदान गर्नपर्द। त्यसमाधि गठबन्धन भएका दलहरूका फरक-फरक विहन भएका कारण मतदाता स्वयम् अलमलमा पनै निश्चित छ। त्यही अलमलले मत बद्र हुने सम्भावना पनि उच्च रहेको छ।

मतदाता शिक्षालाई निर्वाचन आयोगले प्राथमिकतामा राखेन नै राजनीतिक दलहरूले पनि अपेक्षित महत्व दिइन्। जसका कारण गठबन्धनलाई उम्मेदवारहरू मत पाउनबाट विच्छिन्न हुन सक्छन्। त्यसमाधि निर्वाचनमा प्रयोग भइरहेपैसा, शक्ति र पदको दुरुप्योगले निर्वाचनलाई निष्पक्ष, विवादमुक्त, शाल, स्वतन्त्र र भयरहित बनाउन सकिरहेको छैन। एकातिर नेताहरू नै मर्यादा नाथेर व्यक्तिगत गलालीगलौजमा उत्रिएका छन् भने सिष्टता त्यागेर व्यंग्य र नकारात्मक टिप्पणी गर्न उद्धुत भएका छन्। यस्तोमा निर्वाचन आयोगले मर्यादा नाथ्ने जो कोहीलाई नैतिक बन्धनको दायरामा त्याउने क्षमता देखाउन सक्यो भने भोलिका दिनमा हुने निर्वाचनलाई सकारात्मक प्रभाव पानेन्द्र। ठूला दलका शीर्ष नेताहरू नै अराजक, अमर्यादित र नियम उल्लंघनकर्ता भइरहे भने लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्न असहज हुँदै। यी सबैका बीच भइरहेको निर्वाचन शान्त, निर्विघ्न, विवादरहीत हुन सकोस यसले मात्र सुशासन, समृद्धि र विकासको पूर्वाधार तयार गर्न सहयोग गरेन्दै।

श्रीभीमनारायण

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाको मैत्रीपूर्ण निम्नत्रयामा दक्षिणी छिमेकी भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी बुद्ध पूर्णिमाको शुभ-साइतमा नेपाल भ्रमणमा आउँदै हुनुहुँच। उहाँको यस भ्रमणले दुई देशबीचको परम्परामा बहुआयामिक सम्बन्धलाई प्रगाढ बनाउनका साथै हाम्रो सांस्कृतिक सम्बन्ध र साभा सांस्कृतिक विरासतलाई समेत बलियो बनाउने निश्चित छ।

भारतका प्रधानमन्त्री मोदी आप्नो पहिलो कार्यकालमा चाहे पटक नेपालको भ्रमण गर्नुभएको थियो। सनातन धर्म संस्कृतिमात्र गरिए आस्था राख्ने मोदीले आप्नो पहिलो कार्यकालमा पशुपतिनाथ, जनकपुराधाम तथा मुक्तिनाथ जस्ता पूर्वत्र धार्मिक मन्दिर एवम् देवस्थलको भ्रमण गर्नुहोसे नेपालमा भारतीयसहित अन्य विदेशलाई समेत नेपाल भ्रमणमा आउन प्रेरित गरेको छ। भगवान् गौतम बुद्धको जन्म, ज्ञान प्राप्ति तथा उत्ते निर्वाचन प्राप्ति गरेको तिथि बैशाख पूर्णिमा कै दिन यस वर्ष मोदीले नेपाल भ्रमणमा आउनु संयोग मात्रै होइन, यो नेपाल तथा सनातन धर्म संस्कृति एवम् भगवान् गौतम बुद्धप्रतिको उनको विशेष निष्पत्ति गर्नुहोसे।

सन् २०१९ मा भारतका प्रधानमन्त्रीको रूपमा दोस्रो पटक निर्वाचित भएपछि हुन लागेको यो पहिलो नेपाल भ्रमण हो। बुद्ध पूर्णिमाको अवसरमा विश्व सम्पाद सूचीमा सुचीकृत बुद्धको जन्मस्थल लुमिनीको भ्रमण गर्ने मोदीद्वारा योजनाले आगामी दिनमा यसलाई भन्न, बढी पर्वटीकीय एवम् आकर्षक स्थल बनाउनमा सहयोग सावित हुनेछ। मोदीको लुमिनी भ्रमणको अवसरमा नेपालका प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र भारतका प्रधानमन्त्री मोदी दुवै जना तुम्बिनीमा हुने कार्यक्रममा सहभागी हुनुहोसे।

लुमिनीमा मायादेवी मन्दिरमा दुवै प्रधानमन्त्रीले दीप प्रज्ज्वलन गर्ने कार्यक्रम छ। कोटिभ-१९, महामारी मत्थर भारतीय प्रधानमन्त्री मोदीले अन्तर्राष्ट्रीय भ्रमण शुरु गर्नुभएको छ। युरोपको सफल भ्रमण साकेएलगाई मोदी नेपाल भ्रमणमा आउन लानुभएको हो। अहिले विश्व नेताका रूपमा चर्चित मोदीले सन् २०१४ र सन् २०१८ मा दुई दुई पर्व नेपाल भ्रमणमा आउनुहोसको थियो। सन् २०१४ र दुई देशबीचको सम्बन्धलाई राजनीतिर र अवसरमा नेपालका प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र भारतका प्रधानमन्त्री मोदी दुवै जना तुम्बिनीमा हुने कार्यक्रममा सहभागी हुनुहोसे।

२०१६ औं बुद्ध जयन्ती पनि यस वर्ष तीन दिनसम्म मनाइने भएको छ। भारतले अन्तर्राष्ट्रीय बुद्धिस्त कन्फ्रेडेसन (आईबीसी) मार्फत जर्मन सूपू उत्तर बिहार

बनाउन लागेको छ। यसलाई एक अर्ब भारतीय रूपैयाँमा तीन वर्षीय निर्माण सक्ने लक्ष्य राखिएको छ। बिहारको मोदी र देउवाले संयुक्तरूपमा शिलान्यास गर्ने कार्यक्रम छ। मायादेवी मन्दिर र अबुगुड ज्योति दर्शनप्रचात मोदी एउटा कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्ने कार्यक्रम छ।

भारतका प्रधानमन्त्री मोदीले जगतजननी जानकारीको राजधानी जनकपुर (नेपाल) हुँदै भगवान् रामसमेतको जीवनगाथासंग जोडिएका पावर स्थललाई समेत गरी रामायण सार्किटको प्रस्ताव गर्नुभएको छ भने भगवान् बुद्धको जन्मस्थल तुम्बिनी र उनले ज्ञान प्राप्त गरेको बिहारको यथा तथा निर्वाचन प्राप्त गरेको राजधानी जनकपुरलाई समेत सेमेटेर बुद्धिस्त सर्किटको निर्माण गर्ने प्रस्ताव छ। उहाँको यस भ्रमणले बहुत बाहेको छ। रामायण र बुद्धिस्त सर्किटको निर्माणले नेपाल र भारतका मात्रै होइन अपेतु विश्वभारिक पर्यटकलाई आकर्षित बनाउनेछ किनभने सनातन धर्म संस्कृतिभित्र रहेको ज्ञान, विज्ञानले व्यापकता लिएको छ।

मोदीको लुम्बिनी भ्रमण विश्वदुर्लम्पा धार्मिक भ्रमण नै हो, तर भारतका प्रधानमन्त्रीको नेपाल भ्रमणको कुर्मीतिक महत्व समेत रहेको छ। पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओले नेतृत्वको नेकपा सरकारको पालामा चिरिसाको नेपाल-भारत सम्बन्धलाई सामान्य अवस्थामा अथवा पूर्ववर्त अवस्थामा फर्काउनु कम देउवाको नेतृत्वमा सरकार आएसैरी भारतसंसारको सम्बन्ध र रीतीरेखाको एवम् देशबीचको परस्पर सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच परम्परागत एवम् बहुआयामिक प्रस्ताव देउवाको नेतृत्वमा सरकार आएसैरी भारतसंसारको सम्बन्ध र रीतीरेखाको एवम् सौन्दर्यलाई सुनिश्चित र ऐतिहासिक तथा पुरातात्काल दुर्घारू विश्वको निर्माण अवधारणाले उनको द्वारा बोल्न गरेको छ।

नेपाल र भारतबीच परम्परागत एवम् बहुआयामिक प्रस्ताव देउवाको नेतृत्वमा सरकार आएसैरी भारतसंसारको सम्बन्ध र रीतीरेखाको एवम् देशबीचको परस्पर सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच परम्परागत एवम् बहुआयामिक प्रस्ताव देउवाको नेतृत्वमा सरकार आएसैरी भारतसंसारको सम्बन्ध र रीतीरेखाको एवम् देशबीचको परस्पर सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् देशबीचको बारेमा बोल्न गर्ने गाएको छ।

नेपाल र भारतबीच सम्बन्धलाई एवम् द

चिया टिप्पेदी
किसान

सूर्योदय तपा- द मा चिया बगानमा चिया टिप्पेदी किसान। इलाम चियाले प्रसिद्ध रहेको छ। किसानले हरियोपती टिप्पेर बिक्रीका
लागि नजिकैको चिया फ्याक्ट्रीसम्म लाने गरेको छन्। इलाममा चिया चियाको मुख्य आयस्रोतको रूपमा रहेको छ।

तस्वीर : सुनिल सापकोटा

करेन्ट लागेर महिलाको मृत्यु

भाषा, बैशाख २४। उदयपुर जिल्लाको कटारी नगरपालिका-८ टोडकपानीको खरबारीमा घाँस काटेर घर फर्क्ने क्रममा करेन्ट लागेर एक महिलाको मृत्यु भएको छ।

कटारी इलाकाको प्राचीरी कार्यालयका अनुसार मृत्यु हुनेमा ६८ वर्षीय गङ्गामाया खाँसी रहेकी छन्। घाँसको भारी बोकेर घर फर्क्ने क्रममा नजिकैको चियुत पोलछेउ भएर बाटो काटन लाग्दा पोलबाट भुइंमा भरेको तारबाट चियुत प्रवाह भएकाले उनको करेन्ट लागेर घटनास्थलमा मृत्यु भएको र कम्परवैरेख मुनिको सम्पूर्ण भाषा जलेको थिए।

कटारीस्थित चियुत प्राचीरण खाला कार्यालयका प्रमुख सन्तोष कार्कीले पोलमा जोडाएको चियुतीय तार हावाहरीले भुइंमा भारेका कार्य खाँसीको करेन्ट लागेर मृत्यु भएको बताए।

उनको मृत्युपछि आफन्तले शब बुझन नमानेकाले उक्त शाखाले पाँच लाख रुपैयाँ क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउने शर्तमा मृतकका आफन्तले बैलकी मात्रै शब बुझेको प्रहरी नायब उपरिकक मानवहादूर राइले बताए।

उनको मृत्युपछि आफन्तले शब बुझन नमानेकाले उक्त शाखाले पाँच लाख रुपैयाँ क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउने शर्तमा मृतकका आफन्तले बैलकी मात्रै शब बुझेको प्रहरी नायब उपरिकक मानवहादूर राइले बताए।

युवा मृत अवस्थामा फेला

ताप्लेजुङ, बैशाख २४। ताप्लेजुङको मिक्वाखोला गाउँपालिका-१ दुम्जाका एक युवक मृत अवस्थामा फेला परेको छन्।

दोभानावाट आफो घर खोकिलडफ गएका २४ वर्षीय विमल कार्की मृत अवस्थामा फेला परेको हुन्। जेरीबी अपरेटरका रूपमा काम गर्दै आएका उनी मतदानका लागि छुटी लिएर घरतर्फ

गएका थिए।

बेलुकासम्म परावारसँग सम्पर्क भए पनि समयमा घर नपुरेपछि खोजतलास गर्ने क्रममा मृत अवस्थामा फेला परेको स्थानीयते बताएको छ। घटनाका सम्बन्धमा अनुसन्धान शुरू गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय ताप्लेजुङले जेनाएको छ।

एक थान भर्त्ता बन्दुकसहित पक्काउ

भाषा, बैशाख २४। पुराउतराङ्गा गाउँपालिका-१४ पोबाड वस्ते ४० वर्षीय चन्द्रबहादुर कामीलाई एक थान भर्त्ता बन्दुकसहित प्रहरीले पक्काउ गरेको छ।

लोड गरिएको अवस्थामा रहेको बन्दुक बोकी जंगलबाट घरतर्फ फर्कै

साना सेफ्टी ट्राईकी तथा ढल सरसफाई

भाषामै भ्याकुम सिस्टमको ढलो ट्रायांकीमा सफाई गरिन्दै छ।

सम्पर्क:
९८१४९९३७१२, ९८४२६७७८५५
९८२४९९०४६२, ९७४५२६०८५

पूर्वाञ्जलि सेफ्टी ट्राईकी तथा ढल सफाई, बिमांड-५, भाषा

- भ्याकुम सिस्टमबाट सफाई गरिन्दै भएकाले नो भर्त्तामै
- हामीले हिमाल, पहाड, तराईमै एकैटक

नारायणप्रसाद बाँस्तोला
९८२५९२७४७७१/९८०६९०७१
९८४५०७५७१/९८४४५५८८
सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु
परेमा हामीलाई सम्झनुहोस्।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही ठार्डीस्थित सिद्धमण्डली माथ्यामिक चियालय राडीको मतदान स्थलमा खालीएको प्रहरीले फेला पारी पक्काउ गरेको हो। यस सम्बन्धमा प्रहरीले थप अनुसन्धान गरिएको जेनाएको छ।

गेरेका चन्द्रबहादुरलाई सोही